

# STIKSTOF BESPAREN MET GRASKLAVER

## Proefveld Meddo



De NV-korting hakt er in op de zandgronden. Het maakt besparen van stikstof op grasklaverpercelen praktisch noodzakelijk om op blijvend grasland nog kwalitatief goed ruwvoer te telen. Echter, gemakkelijker gezegd dan gedaan. Want kun je bij de eerste snede überhaupt al wat besparen? Staat er dan wel genoeg klaver? En hoe zorg je dat de klavers homogeen verdeeld zijn over het veld? Op het proefveld in Meddo onderzoeken we verschillende bemestingsstrategieën en de gevolgen voor de opbrengst, de hoeveelheid stikstof die wordt geleverd, wanneer de stikstof wordt geleverd en het effect op het klaveraandeel (en visa versa).

### Tijdslijn perceel



### Proefopzet

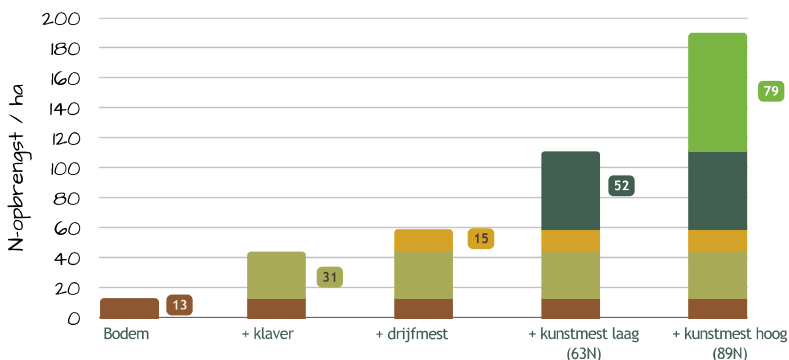
Op het proefveld liggen verschillende variaties:

- Geen drijfmest & drijfmest vergelijkbaar met 25 m<sup>3</sup> drijfmest met gemiddelde gehalten
- Een lage N-gift uit kunstmest met 63 N & een hoge N-gift uit kunstmest met 89 N

Los is er op alle velden een zwavelbron gebruikt zonder stikstof om een zwaveleffect tussen de behandelingen uit te sluiten.

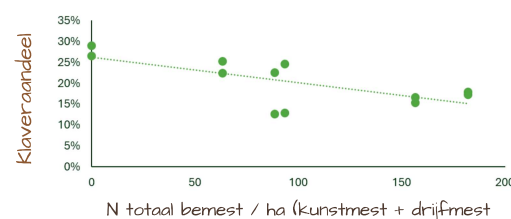
Op basis van de grondanalyse en proefveldopbrengsten van de afgelopen jaren kunnen we inschatten hoeveel stikstof de bodem al levert tot het maaien van de eerste snede. Dit bedraagt ongeveer 13 kg N per ha onder de omstandigheden van dit jaar op het moment van maaien (30 april).

### Herkomst stikstofopbrengst snede 1



De laatste twee stappen in stikstofopbrengst per hectare worden gemaakt door de kunstmesttrappen. Waarbij meer bemesten van kunstmest dus in grasklaver ook direct leidt tot een hogere stikstofopbrengst. Meer bemesten van stikstof, ongeacht of dat drijf- of kunstmest is, heeft echter ook effect op het klaveraandeel:

### Klaveraandeel telling 16-5-2025

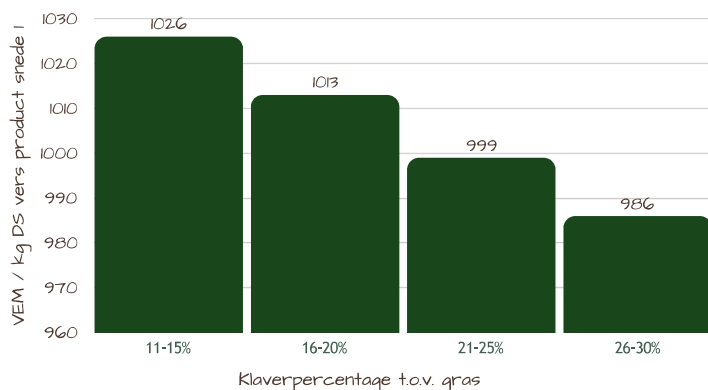


Wat het effect de komende sneden gaat zijn, gaan we verder onderzoeken door ook bij snede 2 een variatie aan te leggen in de kunstmestbemesting.

# STIKSTOF BESPAREN MET GRASKLAVER

## Inzichten en tips

Invloed klaveraandeel op voederwaarde (VEM)



Het klaveraandeel heeft in de eerste snede invloed op de voederwaarde: de VEM loopt geleidelijk af naarmate het klaveraandeel toeneemt.



Voor een goed begin in het nieuwe teeltjaar adviseren we de grasklaver voor 1 september in te zaaien na een fase van bouwland. Dit zorgt voor een laag stikstofniveau in de bodem en betere concurrentiepositie, een snellere opkomst en maximale productie in het volgende voorjaar.

### Homogeen klaveraandeel

Vlinderbloemigen zijn erg gevoelig voor pH. Het best presteren ze bij een pH rond de 6. Op zandgronden adviseren we daarom meestal een pH van minimaal 5,8. Witte klaver lijkt wat minder gevoelig en blijkt uit onderzoek pas onder de 5,2 significant in opbrengst te dalen.

Ons proefperceel had op het laatste grondmonster een pH van 5,3 als gemiddelde. Gemiddeld is echter maar gemiddeld. Omdat in het verleden de klaver pleksgewijs verdween en het perceel is opgebouwd uit meerder kleine percelen uit het verleden is besloten een verisscan uit te voeren om de pH te homogeniseren in de hoop dat hierdoor ook het nieuwe klaverbestand homogener zou zijn..

Het resultaat op de taakkaarten was verhelderend met een spreiding in pH van 4,4 tot 5,7. De adviesgift varieerde daardoor van 0 tot 10 ton kalk per hectare..

## Maximale benutting van grasklaver vanaf inzaai



### Optimale pH

Hoe homogeen is jouw grond qua pH? Plaats specifiek bekalken kan zorgen voor een homogeen klaveraandeel in het veld.



### Zaai eenjarige klavers bij

Rode klaver komt vaak pas laat op gang, vaak zelfs pas de tweede helft van het groeiseizoen. Het risico is dat er dan het eerste half jaar na inzaai geen klaver staat. Hoeveel stikstof durf jij dan te sparen? Door eenjarige klavers zoals inkarnaat klavers bij te mengen staat er meteen klaver na inzaai waardoor het sparen van stikstof in het voorjaar minder spannend is.



### Denk aan de kali!

Klaver heeft baat bij lagere N input, maar vreet kali. Wat je spaart aan N op deze percelen moet je weer bijplussen aan kali.



Inkarnaat klaver is te herkennen aan de felrode lange bloemen. De plant maakt liggende stengels. De bladeren zijn ronder dan die van de rode klaver.

